

have havt Velighed til at iagttage, og som det derfor kunde være gavnligt at tale lidt om; og jeg vil tilføje, at den Kulle, som denne Plads spiller, er af stigende Betydning. Den høitærede Minister nævnte ved Fremtættelsen af Lovforslaget, at han havde ogsaa Interesse for den Ungdom, som bevæger sig her, Interesse for den Sport, som mere og mere fandt sit Hjemsted, sin Tumlerydsplads paa Fælleden. Det glæder mig, at han har den Anskuelse, men jeg kunde dog ret ønske, at han af og til vilde benytte Leiligheden til at se paa det Liv, her udfoldes. Der er virkelig et storartet Opsving deri, saaledes at man, naar man om Sommeren spadserer paa Fælleden, undertiden maa passe godt paa, for at de store Boldte, som komme flyvende fra forskjellige Sider, ikke skulle komme i altfor nær Berøring med Ens Person. At dette Liv, der saaledes udfoldes paa Fælleden er et Gode, at det fremmer Ungdommens aandelige og legemlige Velbefindende og moralske Udvikling, derom kan der ikke være den mindste Tvivl, og det er navnlig om, hvad denne Fælled og dens Nabofælled, som jeg tror skal tale lidt nærmere om, er for Befolkningen som Helhed, jeg vil indtale mig. Den ærede Minister nævnte, at disse Fælleder dannede et Luftbælte for Byens Behov, og det er ganske rigtigt; de danne et stort frit Luftbælte, som allerede har en overordentlig stor Betydning, og som Dag for Dag faar større Betydning, fordi Byen vokser ud baade øst og vest for dette fritliggende Land. Der er imidlertid ogsaa en Sag, som jeg gjerne vil drage frem, men hvor jeg et Dieblit frygter for, at man skal gjøre den Indbending imod mig, som jeg undertiden ogsaa har hørt ved andre Leiligheder: Du kommer med Ting, som ikke passer i denne Forsamling; her beskæftiger man sig med Politik; men Politik er de grovere Ting, det er de Ting, som referere sig til det Økonomiske. Der er naturligvis andre Interesser ogsaa, men det er finere Ting, Ting som ligge udenfor den egentlige Politik. Jeg vil, inden jeg begynder paa dette Thema, som jeg har en vis Forskjærlighed for, gjerne sige saa meget, at det forekommer mig, at Livet overhovedet ikke er andet end en Række, en Samling, af Fornemmelser, Indtryk, behagelige og ubehagelige, og at Politik er en Bestræbelse for at gjøre Livet for Samfundets Medlemmer saa behageligt, saa tiltalende som muligt. Jeg kan ikke paa nogen Maade være med til der at sige over og sige: Politik har kun at gjøre med Mad og Drikke, med Penge og Klæder og Sundhed, med disse grove Ting, men derimod ikke med de finere. Jeg tror, at Livet er

sammenbævet af en stor Del forskellige Fornemmelser, og jeg tror, at den Politiker, som stiller sig sin store Opgave rigtig for Die, ogsaa vil interessere sig for Andet end netop disse grove Ting, som jeg her har nævnt. Jeg vil nævne en Fornemmelse, som jeg mener i høi Grad staar i Forbindelse med det Spørgsmaal, som jeg her har fremdraget. Jeg har undertiden hørt eller i alt Fald en Gang hørt en æret Kollega her paa en meget smukt Maade skildre den Følelse, han fik, naar han vendte hjem efter en lang Rigsdagstid, efter at have været indespærret i dette kjøbenhavnste Fængsel, i dette Rigsdagshelvede eller Skærnsild, hvad jeg nu skal kalde det. Han har beskrevet mig, hvilke Følelser der, naar han reiste hjem og vingede om ad den store Landevej og kom ind paa sin egen Grund, gennemstrømede ham i et saadant Dieblit, og mangfoldige af dem, som ere tilstede, ville netop som Giere af en Del af den danske Jordbund kjende en Del af disse Fornemmelser. Disse Fornemmelser kjendes ikke af en stor Stads Befolkning. De mere Velhavende have naturligvis Noget, der svarer dertil, naar de om Sommeren begibe sig til de Steder, hvor de forfriske sig, men den fattige Befolkning? Lad os engang se, hvad den har som Ækvivalent for disse smukke og naturlige Fornemmelser. Den fattige Befolkning lever indsluttet i sine snevre Gader og har høie Huse og Dampkorstene omkring sig, men har naturligvis ogsaa Trang til at se den frie Natur, Trang til at aande den friske Luft; men hvorledes tilfredsstilles nu denne Trang. Ja, for de lavest Stillede i Økonomisk Henseende er naturligvis Byens nærmeste Omegn det eneste Sted, som overhovedet kan naaes, og vi have heldigvis i vor Hovedstads Nærhed smukke Steder i ikke altfor lang Afstand, Steder, hvortil selv den ringest stillede Del af Befolkningen har fri Afgang, men lad os dog lægge Mærke til, at disse Steder allesammen ligge saa langt borte, at det, naar vi tænke paa de fattige Familier, som om Søndagen, om Helligdagen skulle begibe sig derhen, meget let overskrider deres økonomiske Mækkelbæne. Der er dog en Veil eller to til disse Steder, og det bliver kun en sjelden Fornøielse for de fleste af den fattige Befolkning i Byen at kunne komme derhen. Men saa er det af overordentlig stor Vigtighed, at der i Byens umiddelbare Nærhed er et Sted, hvor man dog kan forfriske sig og se ud over et friere Terrain, hvor man kan have en stor fri Horisont. I Nærheden af Europas store Stæder har Naturen indrettet det saaledes, at der er et Bjerg eller et Hevedrag, et